

PHSR 3

3. časť

1.2. Obyvateľstvo – miera ekonomickej aktivity

V rámci Prešovského kraja sa územie radí k oblastiam kde má počet obyvateľov dlhodobo rastúci charakter. V obci je rozvoj bytového fondu, malého a stredného podnikania, aktivity v oblasti cestovného ruchu nie sú doposiaľ adekvátnym prínosom rozvoja. Rozhodujúcim faktorom ekonomickej prosperity územia s ohľadom na prírodne atraktivity bude rozvoj cestovného ruchu, malého stredného podnikania, rozvoj služieb. Tieto aktivity sú podmienené vybudovaním, resp. dobudovaním technickej infraštruktúry a masívnej podpore vidieckej rekreácie a turizmu.

Demografický potenciál predstavuje jeden z najdôležitejších ukazovateľov o obci, potrebných k dimenzovaniu všetkých ostatných dôležitých potrieb. Pri sčítaní ľudu, domov a bytov k 26.05.2001 bývalo v obci 774 obyvateľov,

Vývoj počtu obyvateľov Počet obyvateľstva obce Malý Slavkov z hľadiska dlhodobého vývoja možno charakterizovať ako stabilný sídelný útvar.

Rok sčítania	Počet obyvateľov
1987	712
2001	774
2005	830

Podľa analýzy dlhodobého vývoja zaraďujeme obec do kategórie sídel, ktoré zaznamenali nárast počtu obyvateľov. V dynamike vývoja obyvateľstva podľa analýzy jednotlivých období boli badateľné určité rozdiely, ovplyvňovanie spoločenským vývojom v krajine. Vzhľadom na funkciu sídla v oblasti turizmu a rekreácie má veľký význam počet dočasne prítomného obyvateľstva, ktoré má nároky na dopravu i služby občianskej vybavenosti.

Pre vekovú štruktúru obyvateľov riešeného sídla je charakteristický vysoký podiel detskej zložky a obyvateľov v produktívnom veku a nízke zastúpenie obyvateľov v poproduktívnom veku.

Obyvateľstvo riešeného sídla má výrazne znaky progresívneho typu populácie, kedy súčasť veková štruktúra vytvára priaznivé podmienky pre rast obyvateľstva prirodzenou menou.

Prirodzená reprodukcia- prirodzený pohyb

Prirodzený pohyb obyvateľstva je vyjadrením prirodzenej reprodukcie, je dôležitou kategóriou z hľadiska sledovania demografických kritérií a tvorí základný podklad pre spracovanie prognózy vývoja. Prirodzený pohyb vplyva na zmenu počtu, vekovej a pohlavnej štruktúry obyvateľov obce. V prirodzenej reprodukcii sa sleduje pôrodnosť, úmrtnosť, prirodzená prírastok, sobášnosť a rozvodovosť.

Demografická štruktúra obce Malý Slavkov je charakterizovaná špecifikami odrážajúcimi sa najmä:

- v priaznivom vývoji obyvateľstva ročníkov vstupujúcich do produktívneho veku, ktorý sa prejaví v rozvoji demografického potenciálu,
- v silnom zastúpení obyvateľstva v produktívnom veku v obidvoch zložkách ženskej i mužskej populácie.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomická aktivita patrí medzi základnú sociálno-ekonomickú klasifikáciu triedenia obyvateľstva. Obyvateľstvo sa triedi na ekonomicky aktívne a neaktívne.

Ekonomicky aktívne je obyvateľstvo, ktoré sa aktívnym spôsobom podieľa na hospodárskom živote. Obyvateľstvo zaoberajúce sa živnostenskou činnosťou sa považuje za ekonomicky aktívne.

Ekonomicky neaktívne je obyvateľstvo nezávislé, s vlastným zdrojom obživy a závislé, bez vlastného zdroja obživy, napr. ženy na materskej dovolenke, ženy v domácnosti, invalidi a pod.

Obyvateľstvo v obci Malý Slavkov je považované za ekonomicky aktívne. V miere zapojenia obyvateľov do pracovného procesu prevyšuje riešené sídlo celo okresný priemer, najmä v dôsledku vysokej ekonomickej aktivity mužov. Celková vysoká ekonomická aktivita obyvateľstva súvisí s jeho vekovou štruktúrou, pre ktorú je charakteristické vysoké zastúpenie produktívnej zložky obyvateľstva.

Pohyb za prácou S ekonomickou aktivitou obyvateľstva úzko súvisí pohyb za prácou. Pohyb za prácou mimo obec, trvalého bydliska je jedným z faktorov vyrovnávajúcich zdroje a potreby pracovných síl a je

podmieneny prioritne, rozsahom a štruktúrou poskytovaných v mieste bydliska. Intenzívny pohyb za prácou, ktorý sa prejavuje vo veľkom rozsahu dochádzky a odchádzky za zamestnaním poukazuje na úzke pracovné väzby medzi sídelným útvarom Malý Slavkov a centrami Kežmarok, Poprad a Vysoké Tatry.

1.3. Dôchodková situácia obyvateľstva :

Priemerná mzda v Národnom hospodárstve má stúpajúci charakter, a má pozitívny dopad na dôchodkovú situáciu obyvateľov.

1.4. Evidovaní nezamestnaní: Nezamestnanosť je spôsobená poklesom dopytu pracovných síl v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie hospodárskej základne a znižovania počtu voľných pracovných miest. Medziročne sa počet evidovaných nezamestnaných zvyšuje. Väčšina nezamestnaných je z obyvateľstva, ktoré nemá kvalifikačné vzdelanie.

1.5. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov: Vzdelanostnú úroveň a schopnosť uplatnenia na trhu práce je možné ovplyvniť cieľovými rekvalifikačnými programami.

1.6. Zdravotné a sociálne služby: V súčasnosti sa v riešenom území nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Zdravotnícke služby pre stálych obyvateľov sídla Malý Slavkov sú zabezpečované v Kežmarku vzdialeného cca 4 km, čo je primeraná dochádzková vzdialenosť aj v naliehavších prípadoch. V oblasti sociálnych služieb nie je v obci žiadne zariadenie.

1.7. Stavebníctvo a bytová výstavba: Za centrum obce je považovaný priestor okolia kostola sv. Michala a Gerlachovská ulica. Súčasne s riešením funkčno-prevádzkových a organizačných predpokladov, majú byť harmonicky zjednotené v jednotiacom estetickom poriadku. Ide o estetickú usporiadanosť foriem (tvary, línie, farby, proporcie, priestorové vzťahy) a súčasné vylúčenie nesúvislých rušivých momentov.

Prestavbu a výstavbu v okolí jadra riešiť tak, aby sa nenarušila kultúrno-historická, a urbanistická kvalita jadra Malý Slavkov a jeho urbanistický pôdorys.

Tak vzniknú možnosti rozšírenia kapacít na obchodno-obslužné činnosti v súkromnom sektore.

Jadro si v rámci riešenia vyžaduje zvýšenú pozornosť k urbanistickým hodnotám a bude nutné zabezpečiť jeho rekonštrukciu (Obecný úrad, Námestíčko).

Existujúci systém treba zachovať dodržaním uličnej čiary a kompozície sídla, ako aj charakteru zástavby v blokoch jednotlivých objektov radovej zástavby.

Je nevyhnutné zachovávať panorámu sídla s dominantou kostola a zakomponovať ho do prírodného prostredia.

Okrem toho bude potrebné:

- dodržať priestorové usporiadanie sídla, ktoré vychádza z rozloženia hmôt v pôdoryse, z výškového usporiadania a spojenia s celým okolím,
- do jadra situovať funkčne aktivity nevyvolávajúce nároky na veľkoplošné asanácie, ktoré možno situovať v existujúcich plošných a priestorových podmienkach s cieľom morálnej a fyzickej rekonštrukcie jadra,
- nelokalizovať tu zariadenia, ktorých plošné a objemové nároky presahujú merítka a štruktúru zástavby jadra,
- lokalizovať tu objekty s plochými a šikmými strechami s tvrdou pálenou krytinou, ktoré sú výrazným dotvárajúcim prvkom jadra, (je nutné zachovať aj pri novej výstavbe),
- novú zástavbu prispôbiť výškovej hladine okolitých objektov ako aj merítku a tvarosloviu okolitej zástavby,
- riešiť prieluky, ktoré je možné využiť na výstavbu,
- zrekonštruovať znehodnotený a nevyužívaný bytový fond,
- v súvislosti s týmto riešením v Malom Slavkove navrhujeme postupovať s konkrétnym stavebno-technickým zameraním a vyhodnotením jestvujúcich funkcií objektov a na tomto podklade navrhnuť možný spôsob prestavby a dostavby,
- lokalizáciu prevažnej časti občianskej vybavenosti umiestňovať na hlavnej kompozičnej osi, aby sa posilnil jej kultúrno-spoločenský charakter,
- na hlavnú kompozičnú os umiestňovať zariadenia obchodu a služieb, prípadne administratívy tak, aby bola atraktívna aj pre pasantov. V rámci urbanisticko-výtvarných pomerov je potrebné rešpektovať štruktúru pôvodne zastavaných častí sídla a hlavne v ich centrálnych polohách im ponechať výraz pôvodnej zástavby, prípadne nenásilnou dostavbou a rekonštrukciou starších objektov docieľiť kvalitu, ktorá by s ňou korešpondovala. Okrem zachovania architektonicko-urbanistických pomerov je zároveň potrebné zachovať a kompozične umocniť solitéry s historickou hodnotou.

Pri novej výstavbe a rekonštrukcii treba rešpektovať v týchto lokalitách architektonický tvar domu typický pre toto prostredie.

Vzhľadom na súčasnú hladinu a charakter zástavby navrhujeme podmienky realizácie novej zástavby v obci Malý Slavkov :

- v architektúre sa musí rešpektovať hmotné usporiadanie, kompozícia a mierka s okolitou súčasnou zástavbou,

- objekty pre novú individuálnu bytovú výstavbu budú 1-2 podlažné so šikmou strechou a podkrovím, ktorých horizont by nemal prevyšovať súčasnú hladinu striech okolitej zástavby.

V najbližšom návrhovom období bude potrebné zamerať sa na riešenie týchto problémov:

- znížiť obsah odpadu bytového fondu, neuvažovať s celoplošnými asanáciami,
- zvýšiť rozsah rekonštrukcie a modernizácie, opráv a údržby existujúceho bytového fondu,
- využívať rôzne netradičné formy získavania bytov, ako prístavby, nadstavby, podkrovné byty a pod.,
- vytypovať vhodné lokality pre novú bytovú výstavbu,
- humanizácia obytného prostredia,
- zabezpečiť širšiu škálu druhov a foriem bývania (od sociálnych bytov po nadštandardné) vzhľadom na diferenciaciu potrieb a možnosti rôznych sociálnych skupín obyvateľstva,
- pre fungovanie trhu bytov umožniť a podporovať vstup podnikateľskej sféry do výstavby bytov.

Modernizácia a rekonštrukcia bytového fondu, ako i nová výstavba podporia tendencie smerujúce k stabilizácii súčasnej štruktúry.

Analýza stavu domového a bytového fondu vychádza z údajov definitívnych výsledkov sčítania domov a bytov r. 2001 mala obec 186 bytov :

z toho 148 obývaných	38 neobývaných	4,99 obývanosť
----------------------	----------------	----------------

V súčasnej dobe v obci je plánovaný rozvoj bytového fondu: výstavba IBV podľa ÚP obce Malý Slavkov.

- Na dolnom konci za cintorínom 13 parciel – prekládka VN
- Ulica sv. Michala 7 parciel
- V rómskej osade 5 parciel

Zatvoriť okno